

OBSAH

OBSAH.....	3
Úvod.....	7
1 PRÍSTUPY K DEFINOVANIU BEZPEČNOSTNÉHO PROSTREDIA	11
1.1 Bezpečnostno-politické dokumenty Slovenskej republiky	12
1.2 Prístupy slovenskej bezpečnostnej komunity k definovaniu bezpečnostného prostredia.....	15
1.3 Prístup k definovaniu bezpečnostného prostredia v českej bezpečnostnej komunite	20
1.4. Geopolitické teórie členenia globálneho prostredia.....	23
1.5. Bezpečnostné komplexy	25
1.5.1 Regionálne bezpečnostné komplexy.....	26
1.5.2 Energetické bezpečnostné komplexy	29
1.5.3 Komplexy konfliktov	29
1.6 Teória svetového systému	32
1.7 Civilizačný prístup k vymedzeniu bezpečnostného prostredia.....	35
Čiastkový záver	38
Literatúra použitá v kapitole.....	38
2 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PRE DEFINOVANIE BEZPEČNOSTNÉHO PROSTREDIA.....	43
2.1. Priestor	43
2.1.1 Región.....	46
2.1.2 Urbánny priestor	47
2.1.3 Rurálny priestor	48
2.2. Prostredie	48
2.3 Situácia.....	52
Čiastkový záver	53
Literatúra použitá v kapitole.....	54
3 BEZPEČNOSTNÉ PROSTREDIE	55
3.1 Štruktúra bezpečnostného prostredia	55
3.1.1 Vonkajšie bezpečnostné prostredie.....	56
3.1.2 Vnútorne bezpečnostné prostredie.....	58

3.2 Bezpečné prostredie.....	60
3.3 Bezpečnostná situácia, jej zložky a dynamika.....	61
3.4 Činitele bezpečnostného prostredia.....	63
3.4.1. Determinujúce, podmieňujúce činitele.....	63
Globalizačné činitele.....	63
Masová migrácia a utečenectvo.....	66
Politicko-právne činitele.....	67
Úroveň medzinárodného politického systému.....	67
Úroveň politického systému štátu.....	68
Ideologické determinanty.....	70
Historické determinanty.....	70
Kultúrne determinanty.....	71
Ekonomicko – sociálne činitele.....	74
Geograficko- klimatické činitele.....	77
Sociálno -demografické činitele.....	78
Štruktúra obyvateľstva.....	78
Environmentálne činitele.....	82
Stav bezpečnostného systému, bezpečnostného sektora a vojenských aspektov bezpečnosti.....	84
3.4.2 Dynamizujúce činitele.....	85
Činitele sociálne povahy.....	86
Činitele prírodnej povahy.....	89
Činitele ekonomickej povahy.....	89
Energetické a surovinové problémy.....	90
Činitele technogénnej povahy.....	91
Činitele medicínskej povahy.....	91
3.5 Vzťah medzi činiteľmi bezpečnostného prostredia.....	92
Čiastkový záver.....	93
Literatúra použitá v kapitole.....	94
4 PREDIKCIA ZMIEN V BEZPEČNOSTNOM PROSTREDÍ.....	97
4.1 Predikcia.....	98
4.2 Metódy predikcie budúcnosti.....	101
4.2.1. Kvalitatívne metódy.....	102
Výskumné metódy.....	102
Normatívne metódy.....	104
Metóda scenárov.....	104
4.2.2 Kvantitatívne metódy predikcie.....	107
4.3 Príklady použitia scenárov.....	108
4.3.1 Globálne Trendy 2010.....	109
Zhodnotenie naplnenia scenára.....	110
4.3.2 Globálne Trendy 2015.....	111
4.3.3 Globálne Trendy 2020.....	112
4.3.4 Globálne Trendy 2025.....	114
4.3.5 Projekcia budúceho bezpečnostného prostredia – Future Security Environment.....	115
4.3.6 Multiple Futures Project.....	116

4.3.7 Strategické trendy 2007-2036.....	120
4.3.8 Globálne strategické trendy 2040.....	121
4.3.9 Hodnotenie budúceho operačného prostredia	122
4.3.10 Scenáre Georga Friedmana	124
4.3.11 Scenáre z Davosu	125
4.3.12 Prognóza vývoja populácie do r.2060	127
Čiastkový záver	129
Literatúra použitá v kapitole	129
5 MULTIPOLARITA ČI POLYCENTRICKÝ SYSTÉM?	
ZÁPAD ALEBO VÝCHOD – KTO BUDE DOMINOVAŤ ?.....	133
5.1 Krátka história vývoja Západu a Východu.....	133
5.2 Západ a Východ dnes.....	136
5.3. Nové zoskupenia – transkontinentálne siete.....	140
5.4 Riziká čínsko-indických vzťahov	141
5.5. Riziká čínskeho rozvoja	143
5.6. Vzťahy Čína – USA	146
Čiastkový záver	149
Literatúra použitá v kapitole	150
Záver	153
Menný register.....	157
Zoznam použitých skratiek a symbolov	159

¹ Timura, V. Čudné a dejiny, Bratislava 1908.

² Keffer, J. Sociológia a ekológia, SLOV, Praha 1997, s. 11-12.

³ Giddens, A. Diansky modernity, SLOV, Praha, 1998.

⁴ Poem, ktorý prarobi Ulrich Beck.

⁵ Keller, J. Nové globálne riziká a proč sa im novýmena, SLOV, Praha 2011, s. 22-26.

⁶ Za rozvíjajúceho nováčikom v výsledok práce ohrozenia a zraniteľnosť existujúceho referenčného rámca.